

(สำเนา)

ระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ว่าด้วย การบริหารหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรมีระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การบริหารหลักสูตรในระดับ
บัณฑิตศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ วรรคสาม แห่งข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย
การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารบัณฑิต
วิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงอนุมัติให้มีระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การบริหารหลักสูตรในระดับ
บัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือที่ขัดหรือแย้ง
กับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรต่างๆ ภายใน
คณะ สำนักวิชา วิทยาลัย หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ซึ่งทำหน้าที่บริหารจัดการและ
พัฒนาหลักสูตร

“หัวหน้าภาควิชา” หมายความว่า หัวหน้าภาควิชาที่หลักสูตรสังกัด และให้หมายความรวมถึง
ผู้อำนวยการ

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายถึง พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ และลูกจ้างของส่วน
ราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก” หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ” หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งเป็นพิเศษและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่
คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ และอาจารย์เชี่ยวชาญเฉพาะ ในมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่รับผิดชอบสอนหรือวิจัย
และให้หมายความรวมถึงผู้ปฏิบัติงานที่มาจากองค์กรภายนอกที่มีความร่วมมือกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อทำ
หน้าที่สอนหรือวิจัย ทั้งนี้ คุณสมบัติขององค์กรภายนอกให้เป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

“อาจารย์เชี่ยวชาญเฉพาะ” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยที่ไม่มีตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ แต่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งเป็นพิเศษและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด โดยต้องได้รับอนุมัติเป็นอาจารย์เชี่ยวชาญเฉพาะจากสภามหาวิทยาลัย

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่าหนึ่งหลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นหลักสูตรสหสาขาวิชา ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกินสองคน

“อาจารย์พิเศษ” หมายความว่า ผู้ที่อธิการบดีแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณบดี ซึ่งมีได้เป็นอาจารย์ประจำให้ทำหน้าที่สอนนิสิตและรับผิดชอบรายวิชาตามความเชี่ยวชาญของตนในแต่ละปีการศึกษา

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรสาขาวิชาต่างๆ ในระดับบัณฑิตศึกษาที่สภามหาวิทยาลัย อนุมัติให้เปิดสอนและได้แจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อทราบแล้ว

“หลักสูตรสหสาขาวิชา” หมายความว่า หลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย หรือหลักสูตรสหภาควิชา

“หลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า หลักสูตรที่มีความร่วมมือจากคณะอย่างน้อยสองคณะขึ้นไป และอยู่ภายใต้การบริหารของบัณฑิตวิทยาลัย

“หลักสูตรสหภาควิชา” หมายความว่า หลักสูตรที่มีความร่วมมือจากภาควิชาหรือเทียบเท่าอย่างน้อยสองภาควิชาขึ้นไป หรือหลักสูตรที่มีความร่วมมือจากคณะอย่างน้อยสองคณะขึ้นไป และอยู่ภายใต้การบริหารของคณะใดคณะหนึ่งที่มีความร่วมมือกัน

ข้อ ๕ ในหลักสูตรหนึ่งๆ ให้คณะกรรมการบริหารคณะแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จากอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา ซึ่งต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวนอย่างน้อยห้าคน และหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต จำนวนอย่างน้อยสามคน ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิต่ำระดับปริญญาโทบัณฑิตหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์

(๒) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จำนวนอย่างน้อยห้าคน และหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต จำนวนอย่างน้อยสามคน ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิต่ำระดับปริญญาโทบัณฑิตหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีผลงานทางวิชาการที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) หรือคณะวุฒยาจารย์กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อยสามรายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อยหนึ่งรายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนิสิตน้อยกว่าสิบคน คณะต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ที่มีนั้นให้สภามหาวิทยาลัยเห็นชอบ และให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

ข้อ ๖ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำระดับปริญญามหาบัณฑิตหรือเทียบเท่า

(๒) หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง และหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิขั้นต่ำระดับปริญญามหาบัณฑิตหรือเทียบเท่า ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์

อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีผลงานทางวิชาการที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) หรือ คณะวุฒยาจารย์ กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามรายการในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อยหนึ่งรายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพและหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

ข้อ ๗ การแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตรเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เกินกว่าหนึ่งหลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่สามารถกระทำได้ ยกเว้นหลักสูตรสหสาขาวิชาให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกินสองคน

กรณีหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตและปริญญาตรีบัณฑิตในสาขาวิชาเดียวกัน อาจแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรชุดเดียวกันได้

ข้อ ๘ การเปลี่ยนแปลงอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะ จากนั้นให้เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายวิชาการเพื่อทราบ

ข้อ ๙ การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรในแต่ละครั้ง ควรมีการทบทวนบุคคลผู้ทำหน้าที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ข้อ ๑๐ ในแต่ละหลักสูตรให้มี “คณะกรรมการบริหารหลักสูตร (ชื่อหลักสูตร)” ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริหารคณะมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน ประกอบด้วย

(๑) หัวหน้าภาควิชาหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าภาควิชา เป็นประธาน

(๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนสองคน เป็นกรรมการ

(๓) อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจำนวนอย่างน้อยหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๔) อาจารย์ประจำหลักสูตรจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการจำนวนหนึ่งหรือสองคนก็ได้

ในกรณีที่ เป็นคณะซึ่งไม่มีภาควิชา หรือเป็นหลักสูตรสหสาขาวิชา หรือมีเหตุผลและความจำเป็น
 อย่างเป็นทางการอื่น ให้คณบดีหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่คณบดีแต่งตั้ง เป็นประธานตาม (๑)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรปริญญาโทและหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิตในสาขาวิชา
 เดียวกันอาจเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกันได้

บุคคลคนหนึ่งอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการบริหารหลักสูตรมากกว่าหนึ่งหลักสูตรได้

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับ
 แต่งตั้งใหม่อีกได้

ในกรณีที่ตำแหน่งประธานกรรมการบริหารหลักสูตรว่างลงให้คณบดีแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบ
 หลักสูตรที่เป็นกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่รักษาการประธานกรรมการบริหารหลักสูตร และให้ดำเนินการแต่งตั้ง
 ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรคนใหม่ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งดังกล่าวว่างลง

ในกรณีที่กรรมการบริหารหลักสูตรคนหนึ่งคนใดพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการ
 บริหารคณะแต่งตั้งกรรมการบริหารหลักสูตรตามข้อ ๑๐ (๒) (๓) หรือ (๔) แทนภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่พ้น
 จากตำแหน่ง โดยให้อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งที่
 เหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการตามข้อ ๑๐ ครบวาระ ให้คณะกรรมการบริหารคณะปฏิบัติหน้าที่
 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจนกว่าจะมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรชุดใหม่

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะ บัณฑิตวิทยาลัย และมหาวิทยาลัย

(๒) ควบคุมมาตรฐานของหลักสูตรสาขาวิชาที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามระเบียบนี้และตาม
 มาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี)

(๓) กำกับและดูแลการสอนและการสอบของหลักสูตร

(๔) กำกับให้การดำเนินงานของหลักสูตรให้เป็นไปตามระบบประกันคุณภาพ

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณบดี คณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการ
 นโยบายวิชาการมอบหมาย

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัยต้องได้รับการแต่งตั้งโดย
 คณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรสหสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

(๑) ผู้อำนวยการหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย เป็นประธาน

(๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนสองคน เป็นกรรมการ

(๓) อาจารย์ประจำ อาจารย์ประจำหลักสูตรหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวนอย่างน้อยหนึ่งคน
 เป็นกรรมการ

(๔) อาจารย์ประจำหลักสูตรจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการจำนวนหนึ่งหรือสองคนก็ได้

ข้อ ๑๔ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระการดำรงตำแหน่งของผู้อำนวยการหลักสูตรสหสาขาวิชา และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้

ในกรณีที่กรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัยคนหนึ่งคนใดพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการอำนาจหลักสูตรสหสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องแต่งตั้งกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัยตามข้อ ๑๓ (๒) (๓) หรือ (๔) แทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง โดยให้อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งที่เหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการตามข้อ ๑๓ ครบวาระ ให้คณะกรรมการอำนาจหลักสูตรสหสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจนกว่าจะมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) อำนาจและหน้าที่ตามข้อ ๑๒

(๒) กำหนดแนวทางการบริหารการเงินและการงบประมาณของหลักสูตรสหสาขาวิชา ตลอดจนกลั่นกรองงบประมาณในส่วนของหลักสูตรสหสาขาวิชาเสนอต่อคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบการใช้งบประมาณในโครงการต่าง ๆ ของหลักสูตรสหสาขาวิชา

(๔) ประสานให้เกิดความร่วมมือระหว่างคณะที่ร่วมกันสร้างหลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ข้อ ๑๖ ให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัยอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๑๗ คุณสมบัติและวาระการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นไปตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๘ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดระบบประกันคุณภาพสำหรับหลักสูตรนั้นไว้ให้ชัดเจน โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัย หรือระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระบบอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายวิชาการ

ข้อ ๑๙ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดให้มีการประเมินและปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยทุก ๆ ห้าปี

ข้อ ๒๐ อาจารย์ผู้สอนต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ มีประสบการณ์ด้านการสอน และมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

(๒) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

อาจารย์ผู้สอนต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) หรือคณะวุฒยาจารย์กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยหนึ่งรายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพและหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละห้าสิบของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

ข้อ ๒๑ อาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษอาจอนุโลมคุณสมบัติข้อ ๒๐ ดังนี้

(๑) หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต กรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตร อนุโลมให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทบัณฑิตหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้

(๒) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง อาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิระดับปริญญาตรีบัณฑิต แต่ทั้งนี้ ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ําระดับปริญญาโทบัณฑิตหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

(๓) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต อาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิระดับปริญญาโทบัณฑิต แต่ทั้งนี้ ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ําระดับปริญญาโทบัณฑิตหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่าหกปี

(๔) อาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิหรือผลงานทางวิชาการตามข้อ ๒๐ จะปฏิบัติหน้าที่สอนได้ ต้องมีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

(๕) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๒ ในการทำวิทยานิพนธ์ ให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักจำนวนหนึ่งคน เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในทางวิชาการ อาจมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมได้อีกไม่เกินจำนวนสองคน

ข้อ ๒๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิขั้นต่ําระดับปริญญาโทบัณฑิตหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) หรือคณะวุฒยาจารย์กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อยสามรายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อยหนึ่งรายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต แบบ ๑ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักต้องมีผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ และเป็นผลงานที่ชี้ชัดว่าสามารถที่จะสนับสนุนการวิจัยของนิสิตได้

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมอาจเป็นอาจารย์ประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกก็ได้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ เช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(ก) หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่าสิบเรื่อง หรือระดับนานาชาติไม่น้อยกว่าห้าเรื่อง

(ข) หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต ต้องมีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าห้าเรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมได้ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงหรือสูงมากตามประกาศมหาวิทยาลัย และต้องได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ โดยให้พิจารณาจากผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเนื้อหาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด

ข้อ ๒๔ คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนิสิตหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต แผน ข ให้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ข้อ ๒๕ อาจารย์ประจำหลักสูตรหนึ่งคน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนิสิตหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตและนิสิตหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิตตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามข้อ ๒๓ (๑) สามารถเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนิสิตหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตและนิสิตหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต รวมได้ไม่เกินห้าคน ต่อภาคการศึกษา

(๒) อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามข้อ ๒๓ (๑) สามารถเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนิสิตหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตและนิสิตหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต รวมได้ไม่เกินสิบคน ต่อภาคการศึกษา

(๓) อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามข้อ ๒๓ (๑) สามารถเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนิสิตหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตและนิสิตหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต รวมได้ไม่เกินสิบคนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ มีผลงานทางวิชาการตามข้อ ๒๓ (๑) และสภามหาวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่ามีคุณสมบัติและมีศักยภาพพร้อมที่จะดูแลนิสิตได้มากกว่าสิบคน อาจมอบหมายให้อาจารย์ประจำหลักสูตรเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักเกินกว่าสิบคน แต่ไม่เกินสิบห้าคนต่อภาคการศึกษาได้ หากมีความจำเป็นต้องดูแลนิสิตมากกว่าสิบห้าคน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นกรณี

ข้อ ๒๖ อาจารย์ประจำหลักสูตรหนึ่งคน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนิสิตหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต แผน ข ได้ไม่เกินสิบห้าคนต่อภาคการศึกษา

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนิสิตที่ค้นคว้าอิสระสามคน เทียบได้กับจำนวนนิสิตที่ทำวิทยานิพนธ์หนึ่งคน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกินสิบห้าคนต่อภาคการศึกษา

ข้อ ๒๗ จำนวนนิสิตตามข้อ ๒๕ และข้อ ๒๖ ให้นำบรมนิสิตที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาทั้งหมดในเวลาเดียวกัน โดยเริ่มนับเมื่อโครงสร้างวิทยานิพนธ์ของนิสิตได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะ หรือโครงสร้างการค้นคว้าอิสระได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรแล้ว

ข้อ ๒๘ กรณีนิสิตได้รับอนุมัติโครงสร้างวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระก่อนที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พ้นสภาพบุคลากรโดยไม่มีคามผิด ให้อาจารย์ผู้นั้นสามารถปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ต่อไปจนกว่านิสิตจะสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๒๙ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ให้มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาการจัดทำโครงสร้างวิทยานิพนธ์แก่นิสิต และจัดให้มีการเสนอโครงสร้างวิทยานิพนธ์ภายในเวลาที่กำหนด

(๒) รับผิดชอบและควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต ให้สอดคล้องกับโครงสร้างวิทยานิพนธ์ที่สอบผ่านแล้ว และได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะ

(๓) ให้คำแนะนำและเป็นที่ยปรึกษาแก่นิสิตเกี่ยวกับเนื้อหาทางทฤษฎี แนวคิด และวิธีการศึกษาวิจัย รวมทั้งแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

(๔) ให้คำแนะนำและเป็นที่ยปรึกษาแก่นิสิตเกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์ และการใช้ภาษา

(๕) ติดตามการดำเนินงานวิจัยให้เป็นไปตามแผนงาน และรับผิดชอบประเมินผลการทำงานวิทยานิพนธ์ และต้องรายงานความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรทุกภาคการศึกษา จนกว่าวิทยานิพนธ์จะแล้วเสร็จ

(๖) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการขอสอบวิทยานิพนธ์ของนิสิต

(๗) เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และเข้าสอบวิทยานิพนธ์ของนิสิตในความดูแล

(๘) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการมหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๓๐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ให้มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ร่วมรับผิดชอบและควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตให้สอดคล้องกับโครงสร้างวิทยานิพนธ์ที่สอบผ่านแล้ว และได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะ

(๒) ร่วมให้คำแนะนำและเป็นที่ยปรึกษาแก่นิสิตเกี่ยวกับเนื้อหาทางทฤษฎี แนวคิด และวิธีการศึกษาวิจัย รวมทั้งแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

(๓) ร่วมให้คำแนะนำ และเป็นที่ยปรึกษาแก่นิสิตเกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์ และการใช้ภาษา

(๔) ร่วมติดตามการดำเนินการวิจัยให้เป็นไปตามแผนงาน และรับผิดชอบประเมินผลการทำงานวิทยานิพนธ์ จนกว่าวิทยานิพนธ์จะแล้วเสร็จ

(๕) เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และเข้าสอบวิทยานิพนธ์ของนิสิตในความดูแล

ข้อ ๓๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

ข้อ ๓๒ กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีบัณฑิต แต่ยังไม่มีความสำเร็จทางการศึกษาจนได้เป็นอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตได้ แต่ทั้งนี้ หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต หรือเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ในหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตและหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งชิ้น ภายในสองปี หรือสองชิ้น ภายในสี่ปี หรือสามชิ้น ภายในห้าปี

ข้อ ๓๓ คณะต้องแจ้งรายชื่อ คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนทั้งอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระของแต่ละหลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะให้บัณฑิตวิทยาลัยทราบทุกภาคการศึกษา ตามรูปแบบและวิธีการที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๓๔ ให้อธิการบดีรักษาการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่ต้องมีการตีความหรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้เสนออธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(ลงนาม) บัณฑิต เอื้ออาภรณ์

(ศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์)

อธิการบดี